

Στυλιανός Κυριακίδης:
μιά νίκη για σήν ΕΛΛΑΔΑ

Συχνά άνθρωποι άπλοοί κρύβουν μέσα τους πλούσια αποθέματα ήρωισμού πού τά κληρονόμησαν όχι μόνο από τή στενή οικογένεια αλλά καί από τό βαρύτατο κι ένδοξο ιστορικό παρελθόν τής πατρίδας μας. Μία τέτοια περίπτωση ύπήρξε καί ό Στυλιανός Κυριακίδης.

Πρόκειται για ένα αγροτόπαιδο γεννημένο στά 1910 στήν Πάφο τής Κύπρου. Από μικρός νιώθει μία άκατανίκητη έπιθυμία νά τρέχει άποστάσεις χιλιομέτρων. Ή κλίση του τόν όδηγεϊ στόν Άθλητικό Σύλλογο Λεμεσοΰ. Τό 1934 μετακομίζει στήν Άθήνα κι εκεί συνεχίζει ως μέλος του Παναθηναϊκού Άθλητικού Όμίλου νά προπονεϊται καί νά συμμετέχει σέ άγώνες. Παράλληλα βγάζει τό μεροκάματο εισπράττοντας λογαριασμούς τής ΔΕΗ.

Ός μέλος τής Έθνικης Όμάδας διακρίνεται σέ πανελλήνιους καί βαλκανικούς άγώνες στίβου μέ λαμπρές έπιτυχίες. Μάλιστα καταρρίπτει τό ρεκόρ του Σπύρου Λούη στόν Μαραθώνιο. Ό Λούης τόν συγχαίρει από καρδιάς: «Παιδί μου, Στέλιο, νά τρέχεις πάντα, γιατί έμεις οί Έλληνες γεννηθήκαμε για νά τρέχουμε. Μόνο έτσι καταφέραμε νά ζήσουμε τόσους αιώνες». Ή ευχή λειτουργεί μέσα στή νεανική καρδιά ως ιερή παρακαταθήκη.

Τό 1936 ό Κυριακίδης συμμετέχει στοΰς Όλυμπιακούς άγώνες του Βερολίνου τερματίζοντας 11ος. Ακολουθούν τά δύσκολα χρόνια τής Κατοχής. Σέ μία εισβολή στό σπίτι του οί

Γερμανοί βρήκαν τό άλμπουμ από τό 1936 στό Βερολίνο μέ πρώτη μία φωτογραφία του Χίτλερ! Έκτοτε δόθηκε έντολή νά μήν ένοχλεί κανείς τόν Κυριακίδη κι αυτός άξιοποίησε τήν εύμενεια πρós τό πρόσωπό του καί έκρυβε στό ύπόγειο άλεξιπτωτιστές συμμάχους πού έφευγαν μετά γιά τήν Αίγυπτο.

Φτάνουμε στά 1946, στά μαύρα χρόνια του Έμφυλίου. Παίρνει τότε μία ριψοκίνδυνη άπόφαση: Νά πάει στή Βοστώνη, όπου θά πραγματοποιηθεί ό 50ος Διεθνής Μαραθώνιος. Λαχταρούσε καί μόνο μέ τήν παρουσία του νά εύαισθητοποιήσει τούς Άμερικανούς γιά νά βοηθήσουν τόν λαό μας. Φανερώνει στή σύζυγό του τήν έπιθυμία του. Ή αντίδραση σαφώς υπήρξε έντονη. Έξάλλου, δέν είχαν τήν οικονομική δυνατότητα γιά τά άπαιτούμενα έξοδα. Τήν παρακαλά νά πουλήσουν τό ραδιόφωνο καί τήν κουζίνα. Τελικά, συγκεντρώνει χρήματα πού άρκοϋν μόνο γιά τόν πηγαιμό.

Στίς 4 Άπριλίου 1946 φτάνει στή Βοστώνη καί ή πρώτη του κίνηση είναι νά προσκυνήσει στήν έκει έκκλησία. «Πήγα στήν Άγία Τριάδα κι άναψα τό κερί μου». Οί έφημερίδες αντιμετώπι-

ζουν τήν άφιξη του μάλλον περιπαιχτικά, τόν χαρακτηρίζουν ό «κοκαλιάρης Έλληνας».

Οί γιατροί τής έπιτροπής τόν άπορρίπτουν ως καχεκτικό. Του δηλώνουν πώς δέν μπορεί νά πάρει μέρος, γιατί θά κινδυνέψει θανάσιμα. Τότε ό Στυλιανός ύπογράφει πώς άναλαμβάνει ό ίδιος τήν εύθύνη, γνωρίζοντας τόν κίνδυνο πού διατρέχει.

20 Άπριλίου 1946. Ώρα 12.00 τό μεσημέρι. Λίγο πρίν, έλαβε τηλεγράφημα από τή σύζυγό του πώς πήγαν μέ τά παιδιά στήν Άγία Φιλοθέη καί παρακάλεσαν τήν Παναγία νά νικήσει ό μπαμπάς.

Οί άθλητές παίρνουν θέση. Ένας έλληνας όμογενής του βάζει ένα χαρτάκι στό χέρι. Από τή μία γράφει «ή τάν ή επί τας» κι από τήν άλλη «νενικήκαμεν». Δίνεται τό σήμα. Ό Κυριακίδης μένει μέ τούς τελευταίους. Αυτή ήταν ή τακτική του. Μετά τά 10 μίλια πλησιάζει τούς 15 πού προπορεύονταν ένώ 4 - 5 είχαν ξεχωρίσει μπροστά. Πρώτος τό μεγάλο φαβορί, ό άμερικανός Τζόν Κέλι. Τότε ό Κυριακίδης άνοιξε τό θήμα. Σέ μία έλληνική έφημερίδα δήλωσε έκ των ύστέρων: «Έβλεπα μπροστά μου δακρυσμένες μορφές

πονεμένων συμπατριωτών μου πού μου έλεγαν “Νίκησε! Νίκησε για μας!”. Τότε τά πόδια μου έκαναν φτερά, πετούσα σ’ έναν άυλο κόσμο μέ τή βοήθεια τής Παναγιάς».

Στήν τελευταία άνηφόρα ένας ήλικιωμένος άντρας κραύγασε: «Γιά τήν Έλλάδα, Στέλιο μου! Για τά παιδιά σου!»! Τότε μέ όσα σωματικά άποθέματα του έμειναν τερμάτισε φωνάζοντας: «For Greece!». Παραλήρημα ένθουσιασμού γύρω του! Οί δημοσιογράφοι τόν πλησίασαν λέγοντας μέ θαυμασμό: ‘Ο άντρας πού κέρδισε σήμερα είναι από τή χώρα των τριακοσίων του Λεωνίδα, είναι από τή χώρα του ‘40».

‘Ο τότε πρόεδρος των ΗΠΑ Τρούμαν άπόρησε μέ τήν ήττα του χρυσού πρωταθλητή Κέλι. «Πώς έχασες από τόν κοκαλιάρη κι αδύναμο Έλληνα;». ‘Ο Άμερικανός άπάντησε ειλικρινέστατα: «Έγώ έτρεχα για τόν έαυτό μου κι αυτός για μία όλόκληρη πατρίδα, για μία ιδεολογία».

‘Ο Τρούμαν ύποδέχτηκε τόν Κυριακίδη μέ τιμές για νά τόν συγχαρεί. Του πρότεινε χρήματα πολλά. Καί τότε άκουσε τήν άφοπλιστική άπάντηση: «Γιά μένα δέν θέλω τίποτα. Μόνο για τήν Έλλάδα. Σας παρακαλώ μήν ξεχάσετε τή χώρα μου».

Μετά τή νίκη ό Στυλιανός Κυριακίδης έμεινε περίπου ένα μήνα στήν Άμερική. Στίς διάφορες έκδηλώσεις προς τιμήν του παρακαλούσε Άμερικανούς και Έλληνες όμογενείς νά βοηθήσουν τήν Έλλάδα, πού αντιμετώπιζε φτώχεια φοβερή και άνέχεια. Συγκεντρώθηκαν 250.000 δολάρια και ή οίκογένεια Λιβανου έστειλε δύο πλοία φορτωμένα μέ είδη πρώτης ανάγκης. ‘Η συγκίνηση πού προκάλεσε ό πατριώτης μαραθωνοδρόμος είχε ως αποτέ-

λεσμα ή Άμερική νά στείλει κι άλλες 400.000 δολάρια βοήθεια στήν Έλλάδα πριν από τό σχέδιο Μάρσαλ. Αύτή ή οικονομική ένίσχυση ονομάστηκε «πακέτο Κυριακίδη»!

Στίς 23 Μαΐου 1946 έπιστρέφει στήν Άθήνα. Ένα έκατομμύριο Έλληνες από όλη τήν Έλλάδα τόν ύποδέχονται μέ συγκίνηση κι εύγνωμοσύνη.

Σήμερα στό Άθλητικό Μουσείο Μασαχουσέτης ύπάρχει προς τιμήν του έλληνα άθλητή μόνιμη έκθεση μέ όνομασία: «Στυλιανός Κυριακίδης – Τρέχοντας για τήν ανθρωπότητα». Μάλιστα τό 2004 στό πρώτο μίλι τής διαδρομής Μαραθωνίου στή Βοστώνη τοποθετήθηκε ένα άγαλμα πού άπεικονίζει τόν Σπύρο Λούη νά δείχνει τόν δρόμο προς τή νίκη στόν Κυριακίδη πού τρέχει. Αντίγραφο του γλυπτου πού έχει τήν όνομασία «Τό Πνεύμα του Μαραθωνίου» ύπάρχει σήμερα και στόν δήμο Μαραθώνα, ενώ τό στάδιο τής Πάφου μετονομάστηκε τό 2017 σέ Στάδιο «Στέλιος Κυριακίδης» προς τιμήν του.

Μακάρι νά προβάλλονται τέτοια ύγιη πρότυπα στήν έποχή μας και νά γίνονται γνωστές και οί μικρές πλήν διόλου άσήμαντες εύλαβικές λεπτομέρειες τής ζωής τους, πού φανερώνουν βαθειά πίστη σέ αξίες και ίδανικά. Στίς μέρες μας, πού άσφυκτιούμε μέσα στόν άπελπιστικό κλοιό βαρειάς ήθικης σήψης, ή άγνή φιλοπατρία του Στυλιανου Κυριακίδη άποτελεί πηγή έμπνευσης για όλους μας. Σίγουρα ό καθένας μας άγωνιζόμενος για τό «έμεις» από τό δικό του μετερίζι μπορεί νά σηκώσει τουτον τόν τόπο μία στάλα ψηλότερα.

Άγγελική Τσιραμπίδου